

Pedagogické dovednosti v souladu s RVPPV

Klíčové kompetence, gramotnosti, vzdělávací strategie

Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou univerzální nadoborové vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty potřebné k úspěšnému osobnímu, pracovnímu i společenskému životu v 21. století.

Strategie

nemají v odborné literatuře definované vlastní kategorie, jejich obsahem je kombinace používaných metod a organizačních forem práce, respektující nenásilná komunikace

Z knihy "Plynulý přechod z mateřské do základní školy. Portál

Hana Splavcová, Hana Havlíková

Plynulý přechod z mateřské
do základní školy

Vzdělávací strategie

Jak je to tedy se způsoby učení (sociální učení, prožitkové učení, kooperativní učení, situační učení)? Jsou to vzdělávací strategie?

konzultační centrum NPI : <https://kc.rvp.cz/14453/>

Co se týká vzdělávacích strategií, dle RVP PV spočívají nejen v metodách a formách, ale také v podmínkách a příležitostech, které podporují aktivizaci dětí a individualizaci.

Z tohoto pohledu můžeme způsoby učení popsané v RVP PV označit za vzdělávací strategie, jelikož jejich využívání je závislé na učiteli, tedy zda dětem poskytne prostředí a čas pro jejich uplatnění.

Vzdělávací strategie

Vzdělávací strategie představují metody, formy, podmínky a příležitosti, které učitel využívá při plánování a realizaci vzdělávací nabídky.

K jednomu OVU KK směřuje více vzdělávacích strategií.

Nelze provést plný výčet vzdělávacích strategií.

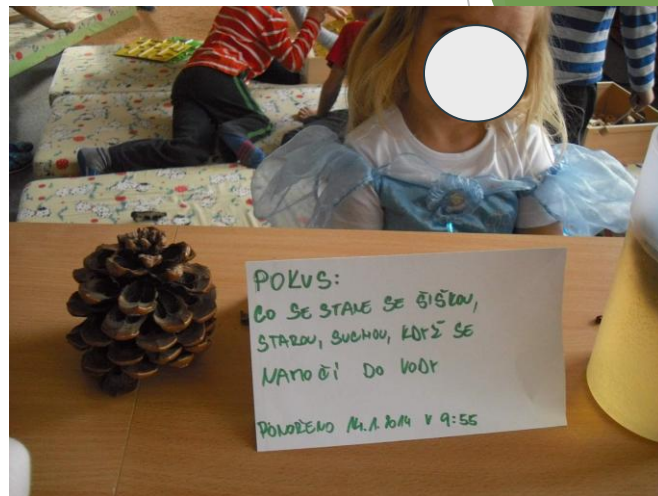
Klíčová kompetence k učení

Charakteristika klíčové kompetence

Dítě je otevřené k objevování a poznávání světa kolem sebe.
Vyhodnocuje svoje pokroky v učení, rozvíjí své kritické myšlení.

OVU KK

Při učení využívá strategie pokusu a omylu.

POKUS:
CO SE STANE SE ŽIVOU,
STAROU, SUCHOU, KDYŽ SE
MAMOŮI DO VODY
PONOŘENO M.A. 2014 V 9:55

OVU KK

Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost

Možné strategie

možnost volby - Centra aktivit, různé typy činností
podpora vnitřní motivace - se soustředíte na činnosti, které vás baví a mají pro vás smysl, a dáte si prostor pro autonomii a svobodnou volbu

OVU KK

Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje

*prožitkové učení, využití smyslů, bádání, situační učení,
Ekoškola, volně přístupné pomůcky*

Možné strategie

OVU KK

Uplatňuje získané poznatky a zručnosti v praktických situáciách

Strategie

poskytování respektující efektivní komunikace
spolupodílení se na tvorbě pravidel
situační a prožitkové učení

Klíčová kompetence komunikační

Dítě vyjádří své myšlenky, prožitky a zkušenosti.

Komunikuje v běžných situacích s dětmi i dospělými.

Projevuje se kultivovaně, v souladu se základními pravidly komunikace.

OVU KK

Vyjadřuje se různými způsoby

Využité vzdělávací strategie mají dítěti umožnit rozvíjet různé způsoby vyjadřování.

- Brainstorming
- Dotazníky
- Kooperativní učení
- Otevřené otázky
- Ověřování informací (doptání se)
- Prezentace a obhajování práce své či skupiny
- Hra
- pestrá nabídka činností

OVU KK

Prezentuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce, či práce skupiny

Reflektivní kruh, sebereflexe, sdílení
Prezentace a obhajování práce své či skupiny
Kooperativní učení

OVU KK

Klade otázky a hledá na ně odpovědi

Otevřené otázky
badatelství
čas pro myšlenku
podnětné prostředí

OVU KK

Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává

volný přístup ke knihám, časopisům, didaktickým pomůckám

využití digitálních technologií (telefon , tablet - focení svých prací)

ÚKOL DO KNIH A PÍŠMEN
NAJDI V KNIZE OBRÁZEK
PTÁKA A MALEP
DO KNIHY ZAĽOŽKU

ÚKOL ZPRACOVAŤ
FARMA - NIKOLKA
MARTIN NA FARMĚ - ANIŤKA
ČO VSECHNO UNÍ KLVIČI - ŠEBEK A RIŠA

VSTUP
NA STAVENIŠTĚ
ZAKÁZÁN

DÍLNA
2. ročník

Klíčová kompetence osobnostní a sociální

Dítě objevuje samo sebe, navazuje vztahy s ostatními.

OVU KK

Odmítá nevhodné a jemu nepříjemné chování i komunikaci

hra

situační učení

sociální učení

rozhovory o tom co prožíváme

práce s dětskou literaturou

OVU KK

Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého

- *budování důvěry*
- *prosociální činnosti*

OVU KK

Pojmenuje vlastní silné stránky

používání popisného jazyka

formativní přístup

dokumentujeme pokroky dítěte (portfolio)

jsme vzorem při oceňování dítěte

Projevuje důvěru v sebe sama

kooperativní činnosti
sebereflexe
práce s portfoliem
pozitivní zpětná vazba

Vyjadřuje svůj názor

společné sdílení

podpora komunikace

otázky s otevřeným koncem

(...co kdyby, co si myslíš, jak by asi mohl vypadat...)

kooperativní učení

hra

Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým

prosociální aktivity

spontánní činnosti

aktivity, pomůcky umožňující orientaci v základních emocích

rozhovory o tom, co lidé prožívají

empatická reakce

OVU KK

Rozlišuje vhodné a nevhodné chování

příběhy, dramatizace

situační učení

tvorba pravidel a jejich dodržování

OVU KK

Chová se v souladu se základními společenskými pravidly

příběhy, dramatizace

situační učení

tvorba pravidel a jejich dodržování

pedagogové jsou vzorem

Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti

Dítě se chová v souladu se základními pravidly soužití a myšlenkami udržitelného rozvoje.

OVU KK k občanství a udržitelnosti

Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí

pobyt venku a spontánní učení venku, vycházky do přírody, exkurze

koutky přírody ve třídách

chov zvířat

podpora zájmu o přírodu

seznamování s činnostmi, které pozitivně ovlivňují životní prostředí

POKUSY

OVU KK

Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji

Program Ekoškola

exkurze

prožitkové učení

vytváříme příležitosti pro aktivitu dětí, zvědavost, tvořivost, objevování
jdeme příkladem, jak aktivně přistupovat k udržování pořádku
a péči o blízké prostředí

Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí

možnost volby - hra/nepřímo řízené činnosti

spontánní činnosti

nabírání jídla

odpočinek a klidové činnosti

OVU KK

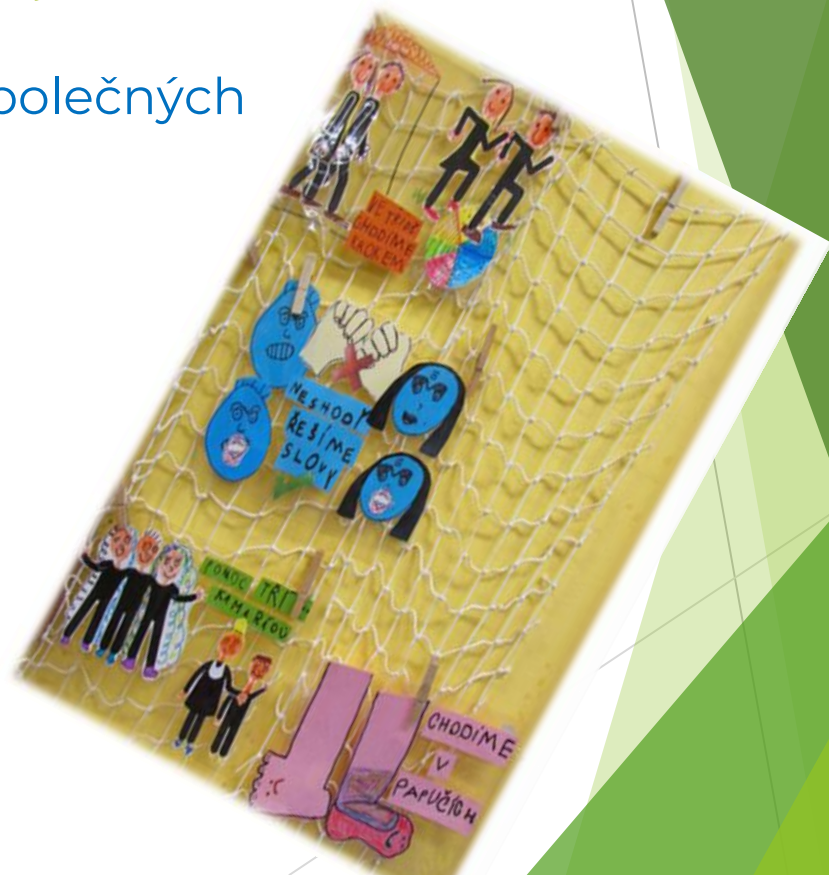
Přispívá k fungování společenství v mateřské škole

Budování komunity, spolupráce s rodiči
podpora sounáležitosti

OVU KK

Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých

Spolupodílení se na vytváření společných pravidel soužití

OVU KK

Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat

situační učení,

dramatizace,

čtení příběhu s následným rozbořem

Kompetence k podnikavosti a pracovní

Charakteristika klíčové kompetence

Dítě rozvíjí své nápady, využívá příležitosti, reaguje na změny.
Vytváří si základy pracovních dovedností a vztah k práci.

Očekávané výsledky učení klíčové kompetence k podnikavosti a pracovní

Přichází s vlastními nápady

hra a spontánní činnosti

diskuze, komunitní kruh

rozhovor, hlasování, dotazníky

tvořivé činnosti

učitel poskytuje prostor pro individualitu

Očekávané výsledky učení klíčové kompetence k podnikavosti a pracovní

Ke změnám přistupuje jako k příležitostem

rozhovory

hra

kooperativní učení

sociální učení

možnost volby

Očekávané výsledky učení klíčové kompetence k podnikavosti a pracovní

Navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností

podnětné prostředí

tvořivé činnosti

spolupráce ve skupině

metody aktivního učení

možnost volby

Očekávané výsledky učení klíčové kompetence k podnikavosti a pracovní

Dokáže měnit cesty k dosažení cíle

hra

badatelské aktivity

experimenty

možnost volby

Očekávané výsledky učení klíčové kompetence k podnikavosti a pracovní

Dokončí, co započalo.

práce s pravidly

možnost volby

respekt k tempu jednotlivých dětí

Očekávané výsledky učení klíčové kompetence k podnikavosti a pracovní

Organizuje a realizuje svoje činnosti.

spontánní učení

reflektivní kruh

formativní přístup

zapojení dětí do plánování

Očekávané výsledky učení klíčové kompetence k podnikavosti a pracovní

Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi.

kooperativní učení

hra

práce ve skupinách

Očekávané výsledky učení klíčové kompetence k podnikavosti a pracovní

Spolupodílí se na společných rozhodnutích.

komunitní kruh

kooperativní učení

hlasování

diskuze

Očekávané výsledky učení klíčové kompetence k podnikavosti a pracovní

Oceňuje práci i úsilí druhých.

*formativní přístup
práce s portfoliem
reflektivní kruh
vrstevnické hodnocení*

Klíčová kompetence k řešení problémů

Charakteristika klíčové kompetence

Dítě si poradí v běžných situacích, pracuje s chybou, zpracovává informace. Reflektuje bezprostředně prožité situace.

Očekávané výstupy Klíčové kompetence k řešení problémů

Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů

formativní přístup

podnětné prostředí

situační učení

sociální učení

Očekávané výstupy Klíčové kompetence k řešení problémů

Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti.

*Třídní pravidla
využívání modelových situací*

Očekávané výstupy Klíčové kompetence k řešení problémů

Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje.

*badatelství
situační a sociální učení
podnětné prostředí*

Očekávané výstupy Klíčové kompetence k řešení problémů

Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací.

experimentování

bádání

kooperativní učení

rozhovory

komunitní kruh

Očekávané výstupy Klíčové kompetence k řešení problémů

Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli.

možnost volby

respektování volby dítěte

Očekávané výstupy učení Klíčové kompetence k řešení problémů

Tvořivě pracuje s informacemi

*badatelství, experimenty
kooperativní učení
sociální učení*

Očekávané výstupy učení Klíčové kompetence k řešení problémů

Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů.

*podnětné prostředí
kladení otevřených otázek*

Klíčová kompetence kulturní

Charakteristika klíčové kompetence

Dítě přijímá kulturní a uměleckou rozmanitost ve společnosti, vyjadřuje se uměleckými prostředky.

Očekávané výstupy učení Klíčové kompetence kulturní

Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí

prožitkové učení

- *Slavení svátků a místních tradic*
- *besedy*
- *výstavy*
- *divadla*

Očekávané výstupy učení Klíčové kompetence kulturní

Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty

prožitkové učení

hudební, výtvarné činnosti

návštěvy divadel, muzeí a jiných institucí

Očekávané výstupy učení Klíčové kompetence kulturní

Zapojuje se do tvůrčích činností

kooperativní učení

prožitkové učení

možnost volby výběru z různých činností

Očekávané výstupy učení Klíčové kompetence kulturní

Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních

sociální učení

- *Respekt k tradicím a zvykům, které udržují druzí*
- *situační učení*

Klíčová kompetence digitální

Charakteristika klíčové kompetence

Dítě se seznamuje s možnostmi využívání digitálních technologií.
Rozvíjí své infromatické myšlení

Očekávané výstupy učení Klíčové kompetence digitální

Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe.

podnětné prostředí

badatelské činnosti

využití digitálních technologií - qr kody,

Očekávané výstupy učení Klíčové kompetence digitální

Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií

diskuze

příběhy

situační učení

*Význam digitálních technologií (např. pro konkrétní povolání,
zdravotní handicap...)*

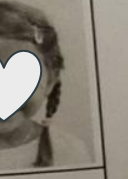

Očekávané výstupy učení Klíčové kompetence digitální

Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy.

kooperativní učení

bádání

KTERÁ KAMARÁDKA JE MODROOKÁ A HASTRMÁNEK JI MŮŽE ZATAHAT ZA COPÁNEK?

								
	✓	X	X		X		✓	✓
	X	✓	✓ X		X		✓	✓

TABULKU VYPLNIL-A:

KRYŠTOF

Jak naplňovat čtenářskou gramotnost

Čtenářský koutek s pestrou nabídkou volně dostupných knih

- Spolupráce s institucemi (knihovna, muzeum...)
- Celé Česko čte dětem
- Využití aktuálního dění
- Spolupráce s rodiči
- Příležitost pro vlastní tvorbu dětí

předčítání

diskuze nad dějem

kladení otázek

vyprávění

tvoření vlastních příběhů

hra

Jak naplňovat matematickou gramotnost

- Práce s chybou
- Manipulativní činnosti
- Hledání vlastního řešení
- Badatelské činnosti
- Hry s pravidly
- Hry venku (šipkovaná, skákání panáka...)

hra,
didaktická hra, manipulativní činnosti, situační učení, v geometrii pak modelování a konstruktivní činnosti.

Podporujeme děti v rozvoji prostorového vnímání a vnímání kvantity.

Při řešení problémů děti využívají metodu pokus-omyl,
experimentování a postřehování.

Použitá literatura

RVPPV : dostupný z <https://prohlednout.rvp.cz/>

Plynulý přechod z mateřské do základní školy / Hana Splavcová, Hana Havlínová. -- Vydání první. -- Praha : Portál, 2025. -- 143 stran : ilustrace ; 23 cm. -- Obsahuje bibliografii. -- ISBN : 978-80-262-2335-1 (brožováno) : Kč 299.00.